

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Mariana Kokeše a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobce: **Segik s. r. o.**, IČO: 29264517
sídlem Blatnická 4219/4, 628 00 Brno
zastoupený advokátem Mgr. Radkem Zapletalem
sídlem Arne Nováka 4, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Městský úřad Boskovice**
sídlem Masarykovo nám. 4/2, 680 01 Boskovice

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení o odstranění stavby - kovové lávky přes pozemek par. č. 1723/5, přes který protéká rameno řeky Svitavy, spojující pozemek par. č. 1746 a par. č. 1747, vše v kat. území Letovice, vedeném pod sp. zn. SMBO 22213/2020 DOP,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Krajský soud obdržel dne 13. 5. 2022 žalobu na ochranu proti nečinnosti ve smyslu § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.

ř. s.“), kterou se žalobce domáhá uložení povinnosti žalovanému vydat rozhodnutí v řízení o odstranění stavby - kovové lávky přes pozemek par. č. 1723/5, přes který protéká rameno řeky Svitavy, spojující pozemek par. č. 1746 a par. č. 1747, vše v kat. území Letovice (dále jen „předmětná stavba“).

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Žalobce v žalobě uvádí, že žalovaný zahájil řízení o odstranění předmětné stavby až na základě výzvy Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 9. 6. 2021, a to oznámením ze dne 8. 7. 2021, sp. zn. SMBO 22213/2020 DOP, č.j. DMBO 13982/2021, s tím, že tato stavba byla ve smyslu § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavební řádu, v rozhodném znění (dále jen „stavební zákon“), provedena bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující a stavba nebyla dodatečně povolena. Žalobce má nicméně za to, že žalovaný byl a je v průběhu tohoto řízení o odstranění stavby bezdůvodně nečinný, resp. své úkony nepřiměřeně a bezdůvodně prodlužuje. Žalobce předně poukazuje na skutečnost, že v samotné počáteční fázi tohoto řízení žalovaný nepřiměřeně dlouho (30 dnů) vyčkával na to, než identifikovaný vlastník předmětné stavby (J. B.) podá žádost o dodatečné povolení stavby, což vlastník stavby učinil dne 14. 7. 2021, na což reagoval žalovaný až dne 3. 12. 2021 přerušením řízení o odstranění stavby a zahájením řízení o dodatečném povolení stavby.
3. Žalobce dále poukazuje na to, že žalovaný i v řízení o dodatečném povolení stavby učinil doposud jediný úkon, a to dne 6. 12. 2021 (tedy až po 5 měsících, tj. po uplynutí lhůty stanovené mu k tomu ustanovením § 122 odst. 3 stavebního zákona), kdy usnesením č.j. DMBO/24925/2021/DOP řízení přerušil na dobu 6 měsíců a v této lhůtě uložil vlastníkově stavby předložit podklady potřebné k případnému dodatečnému povolení stavby. Žalobce konstatuje, že šestiměsíční lhůta k odstranění vad podání (žádosti o dodatečné povolení stavby) je lhůtou neobvyklou a její délka není ničím opodstatněna (např. složitostí stavebního projektu a s tím souvisejících podkladů, které je třeba k této žádosti v daném případě doložit). Nejedná se o lhůtu přiměřenou ve smyslu § 107 odst. 1 stavebního zákona k odstranění vad žádosti o dodatečné povolení stavby. Již z toho důvodu nemůže být na postup žalovaného nahlíženo jako na postup zákonný. Žalovaný tak dle žalobce stanovením šestiměsíční lhůty k odstranění vad žádosti o dodatečné povolení stavby zasadil v návaznosti na přerušení řízení o odstranění stavby do rozhodnutí o žádosti o dodatečném povolení stavby o další nedůvodný průtah v jím vedeném řízení o odstranění stavby. Žalobce tak uvádí, že žalovaný po mnoha podnětech a urgencích žalovaného a na základě opatření proti nečinnosti Krajského úřadu Jihomoravského kraje, po více než roce zahájil řízení o odstranění stavby, v němž za dobu téměř 11 měsíců učinil jediný úkon – rozhodl o přerušení řízení. Souběžně vedené řízení o dodatečné povolení stavby žalovaný obstruuje ukládáním nedůvodně dlouhých lhůt žadateli o dodatečné povolení stavby k odstranění vad jeho žádosti, čímž mimo jiné fakticky znemožňuje nadřízenému správnímu orgánu reagovat na nečinnost (při přerušení řízení totiž neběží lhůty a formálně tak nedochází k nečinnosti správního orgánu, na kterou by mohlo být ze strany nadřízeného správního orgánu reagováno). Krajský úřad Jihomoravského kraje sice uložil svým usnesením ze dne 6. 1. 2022, č. j. JMK 3335/2022, žalovanému, aby o odstranění stavby rozhodl do jednoho měsíce a zároveň přijal opatření zamezující užívání nepovolené stavby. Žalovaný podle tohoto usnesení nepostupoval s tím, že řízení přerušil. Za stávající situace nemá žalobce již jiné dostupné prostředky nápravy nečinnosti žalovaného, když ze sdělení Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 22. 2. 2022, č. j.

JMK 28454/2022, vyplývá, že za stávající situace mu nepřísluší rozhodovat o dalších opatřeních proti nečinnosti žalovaného.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že ze spisového materiálu je zjevné, že jak v řízení o odstranění předmětné stavby, ale především v řízení o dodatečném povolení stavby se nedopustil žalobcem tvrzené nečinnosti. Naopak poukázal na to, že v celém průběhu byly (a to i za přispění procesní aktivity žalobce) činěny úkony nezbytné pro vydání rozhodnutí v řízení o dodatečném povolení stavby. Žalovaný tak nemůže být v řízení o odstranění předmětné stavby nečinný.

IV. Posouzení věci soudem

5. Krajský soud se, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, zabýval tím, zda lze dospět k závěru o nečinnosti žalovaného, přičemž shledal, že žaloba **není důvodná**.
6. Žalobce se podanou žalobou domáhá ochrany proti nečinnosti, k níž mělo dojít tím, že žalovaný se v řízení o odstranění předmětné stavby a je ovlivňujícím řízení o dodatečném povolení stavby dopouští neodůvodněných průtahů.
7. Podle § 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se může ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.
8. Jak uvádí sám žalobce, tímto prostředkem byly podnety žalobce ze dnů 21. 1. 2022, 25. 1. 2022, 27. 1. 2022, 10. 2. 2022, 14. 2. 2022 a 17. 2. 2022, adresované Krajskému úřadu Jihomoravského kraje, který na ně reagoval „*Sdělením k aktuálnímu stavu ve věci vydání rozhodnutí o řízení o dodatečném povolení stavby kovové lávky v Letovicích a opatření k zamezení užívání této stavby*“ ze dne 22. 2. 2022, č. j. JMK 28454/2022. Krajský úřad v něm vydal jasné stanovisko, že řízení o dodatečném povolení předmětné stavby bylo přerušeno, a proto žalovaný nemůže být v okamžik sdělení nečinný ve smyslu § 80 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), nečinný. Tato skutečnost je dle krajského soudu klíčová i pro posouzení nyní projednávané věci, v níž žalobce namítá nečinnost žalovaného v řízení o odstranění předmětné stavby.
9. Dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona „*stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.*“ Dle § 129 odst. 2 stavebního zákona pak „*stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odstavci 1 písm. b). V oznámení o zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby.*“ Smyslem řízení o odstranění stavby podle výše citovaného § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona je tedy odstranění staveb postavených bez rozhodnutí (zejména stavebního povolení) nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním. V tomto typu řízení tedy stavební úřad posuzuje toliko to, zda určitá stavba je či není postavena v souladu s příslušným rozhodnutím či nikoli. S ohledem na princip proporcionality je však nutné dbát na šetření práv vlastníka stavby či stavebníka a zabránit případnému nepřiměřeného zásahu do těchto práv. Z tohoto důvodu stavební zákon umožňuje (za kumulativního splnění několika zákonných podmínek), aby byla taková stavba dodatečně povolena, jak

explicitně vyplývá z citovaného § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Pro účely dodatečného povolení stavby citovaný § 129 odst. 2 stavebního zákona zakotvuje možnost zahájení řízení na žádost stavebníka poté, co již z moci úřední bylo zahájeno řízení o odstranění stavby. Řízení o dodatečném povolení stavby tedy představuje speciální institut, který se váže na řízení o odstranění stavby. Prostřednictvím tohoto nástroje pak lze zabránit odstranění stavby, která je v rozporu s příslušným rozhodnutím stavebního úřadu či dokonce postavena bez něho, avšak pouze v případě, že stavebník prokáže, že taková stavba „není umístěna v rozporu s cíli a úkoly územního plánování, politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzavěře nebo s územním opatřením o asanaci území nebo s předchozími rozhodnutími o území“ [§ 129 odst. 3 písm. a) stavebního zákona] a doloží k žádosti o dodatečné povolení stavby takové podklady, jaké by bylo třeba doložit v řízení o vydání příslušného rozhodnutí (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2007, č. j. 1 As 46/2006-75, rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz, dle něhož „rozhodnutí, kterým je dodatečně povolena stavba, případně její změna, musí mít stejné náležitosti jako stavební povolení.“). Zatímco tedy v případě řízení o odstranění stavby se jedná o obligatorní řízení, které v případě, že jsou splněny zákonné podmínky, musí být z moci úřední zahájeno vždy, v případě řízení o dodatečném povolení stavby se jedná o řízení toliko fakultativní, neboť je vázáno pouze na žádost stavebníka a je tedy plně v jeho dispozici (za splnění dalších zákonných podmínek), zda bude toto řízení zahájeno a vedeno (obdobně srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 8. 2018, č. j. 29 A 91/2016-62).

10. Z uvedeného vyplývá, že se jedná o relativně samostatná řízení, byť výsledek druhého podmiňuje procesní vyústění prvního. Krajský soud k této povaze v nyní projednávané věci přihlédl, neboť se lze ztotožnit s žalobcem v tom smyslu, že nepřiměřené průtahy v řízení o dodatečném povolení stavby mohou v konečném důsledku nepřiměřeně protahovat i řízení o odstranění stavby. Proto v kontextu žalobních námitek žalobce v nyní projednávané věci shledal za případné, aby posoudil nejen to, zda byly splněny procesní podmínky pro přerušení řízení o odstranění stavby a zda již v této fázi nedošlo ze strany žalovaného k neodůvodněným průtahům, ale zda k nim nedochází v řízení o dodatečném povolení předmětné stavby.
11. Jak vyplývá ze spisového materiálu, žalovaný dne 8. 7. 2021 (písemností ve věci vedené pod sp. zn.: SMBO 22213/2020 DOP, č. j.: DMBO 13982/2021/DOP) oznámil účastníkům řízení vymezeným dle § 129 odst. 10 stavebního zákona, včetně žalobce, zahájení řízení o odstranění předmětné stavby podle § 129 stavebního zákona. Předmětné oznámení současně obsahovalo poučení o možném postupu podle citovaného § 129 odst. 2 stavebního zákona, a to v podobě jeho přesné citace. Proto nelze v tomto směru v žádném případě přisvědčit dílčímu tvrzení žalobce, že žalovaný nepřiměřeně dlouho (30 dnů) vyčkával na podání žádosti o dodatečné povolení předmětné stavby, jelikož stanovenou lhůtu 30 dnů předpokládá výslovně stavební zákon. Nadto je třeba zdůraznit, že již týden poté, tj. dne 14. 7. 2021 žalovaný obdržel od stavebníka J. B. v souladu s § 129 odst. 2 stavebního zákona žádost o dodatečné povolení stavby, kterou mj. doložil i mostním listem a projektovou dokumentací stavby „LÁVKA PŘES SVITAVU K LETOVICKÝM STROJÍRNÁM NÁDRAŽNÍ 30, LETOVICE“ zhotovenou společností HURYTA, s.r.o., IČO: 25569155, Staňkova 557/18a, 602 00 Brno, autorizaci provedl Ing. L. H., autorizovaný inženýr pro obor Mosty a inženýrské konstrukce, ČKAIT 1000887.
12. Žalobce dále ve své žalobní argumentaci zcela pomíjí tu skutečnost, že dne 9. 8. 2021 adresoval Krajskému soudu v Brně žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu – určení, že zásahy žalovaného do žalobcova práva užívat pozemek par.

č. 1746 v kat. území Letovice vydáním předběžného opatření žalovaného ze dne 9. 9. 2020, č. j. DMBO 19125/2020/DOP, nařizujícího odstranění zábrany umístěné na pozemku par. č. 1746, a provedením exekuce nařízené exekučním příkazem žalovaného ze dne 23. 9. 2020, č. j. DMBO 20254/2020/DOP, byly nezákonné. Řízení o této žalobě bylo vedeno u krajského soudu pod sp. zn. 29 A 108/2021, přičemž žalovaný byl na základě výzvy soudu dne 18. 8. 2021 povinen krajskému soudu společně s vyjádřením k žalobě zaslat originály správních spisů ve věcech vedených pod sp. zn.: SMBO 19084/2020 DOP a rovněž citované sp. zn.: SMBO 22213/2020 DOP. O podané žalobě bylo krajským soudem rozhodnuto usnesením ze dne 12. 10. 2021, č. j. 29 108/2021-83, tak, že byla odmítnuta, přičemž předmětný spisový materiál byl žalovanému zaslán zpět dne 8. 11. 2021. Z uvedeného tedy vyplývá, že žalovanému nelze v žádném případě klást k tíži (jak činí žalobce), pokud v daném období, kdy bylo vedeno řízení o žalobcem podané žalobě a kdy se předmětný správní spis nacházel u krajského soudu, nečinil žádné procesní úkony v řízení o odstranění stavby.

13. Naopak ze spisového materiálu dále vyplývá, že žalovaný v krátké době poté (konkrétně dne 3. 12. 2021), písemností ve věci vedené pod sp. zn.: SMBO 22213/2020 DOP, č. j.: DMBO 24925/2021/DOP, oznámil účastníkům řízení o odstranění předmětné stavby, včetně žalobce, přerušení tohoto řízení a současně jim oznámil zahájení řízení o dodatečném povolení stavby podle § 129 odst. 2 stavebního zákona. Usnesením ze dne 6. 12. 2021, č. j.: DMBO 24926/2021/DOP, pak podle § 111 odst. 3 stavebního zákona přerušil řízení o dodatečném povolení stavby a současně podle § 111 odst. 3 stavebního zákona a § 37 odst. 3 správního řádu vyzval stavebníka J. B., aby doplnil žádost o dodatečné povolení stavby, k čemuž mu určil lhůtu 6 měsíců začínající běžet dnem následujícím po dni doručení tohoto usnesení.
14. Ke stěžejní žalobní námitce žalobce, že se jednalo o nepřiměřenou lhůtu, v důsledku které žalovaný zatížil řízení o dodatečném povolení stavby a tedy v návaznosti na to i řízení o odstranění stavby, krajský soud se s touto námitkou neztotožňuje. Podle § 111 odst. 3 stavebního zákona, platí, že *„pokud žádost neobsahuje požadované náležitosti, stavební úřad vyzve stavebníka k jejímu doplnění a řízení přeruší; usnesení o přerušení se oznamuje pouze stavebníkovi. Dojde-li k zastavení řízení z důvodů neodstranění vad žádosti, usnesení o zastavení řízení se oznamuje pouze stavebníkovi.“* Přestože stavební zákon hovoří v případech, kdy žádost neobsahuje všechny náležitosti, o přerušení stavebního řízení jako o povinnosti stavebního úřadu ("stavební úřad vyzve ... a řízení přeruší"), je nutno vykládat toto pravidlo v souladu s povinností dotčené osoby co nejméně zatěžovat. Je-li proto žádost podána osobně v sídle stavebního úřadu a trpí-li vadami, které mohou být objeveny a odstraněny hned při podání (chybějící podpis nebo chybné označení správního orgánu), nemusí stavební úřad postupovat cestou přerušení řízení a zaslání písemné výzvy, nýbrž může žadateli pomoci s odstraněním nedostatků přímo na místě (§ 45 odst. 2 správního řádu). Nemůže-li takto postupovat, stavební úřad současně s výzvou k odstranění vad žádosti stavební řízení přeruší. Učiní tak formou usnesení [§ 64 odst. 1 písm. e) správního řádu ve spojení s § 111 odst. 3 stavebního zákona], které doručí pouze žadateli. V usnesení musí být stanovena lhůta, po kterou se řízení přerušuje; musí se jednat o dobu nezbytně nutnou (§ 64 odst. 4 správního řádu), kterou určí stavební úřad na základě své úvahy. Jak vyplývá z komentářové literatury, *„zpravidla se přitom bude řídit druhem a množstvím vad, jimiž žádost trpí. Lhůta musí být stanovena v délce dostatečné k tomu, aby bylo pro žadatele reálné v jejím průběhu chybějící náležitosti doplnit. Stavební úřad může na žádost stavebníka lhůtu prodloužit (§ 39 odst. 2 správního řádu), avšak jen předtím, než původní lhůta uplyne. Měl by tak navíc činit jen v odůvodněných případech. Pokud by byl prodloužením lhůty ohrožen*

účel stavebního řízení nebo porušena rovnost jeho účastníků, žádosti nevyhoví.“ (k tomu srov. Průcha, P. a kol. Stavební zákon. Praktický komentář. Praha: Leges 2020, § 111). Krajský soud tak má za to, že žalovaný se nedopustil žádných nepřiměřených či nedůvodných průtahů, pokud na základě vlastní úvahy stanovil lhůtu k doplnění žádosti o dodatečné povolení předmětné stavby v délce 6 měsíců, neboť v odůvodnění předmětného usnesení (výzvy) velmi podrobně popsal, které náležitosti u podané žádosti absentují, přičemž jejich množství a odborná úroveň je dána samotným charakterem předmětné stavby a technickými požadavky na její příp. povolení. Kratší lhůta (kupříkladu v řádu týdnů) by se v tomto kontextu naopak jevila za nepřiměřeně krátkou a tedy neodůvodněně „šikanující“ ve vztahu k žadateli. Skutečnost, že jí žadatel využil téměř beze zbytku, kdy doplnění žádosti učinil až v samotném jejím závěru, nelze v žádném případě klást k tíži žalovaného.

15. Žalobci pak v této souvislosti nelze přisvědčit ani v tom, pokud jím tvrzenou nečinnost žalovaného přisuzuje jakési neochotě žalovaného řešit nastalou situaci vzniklou s existencí nepovolené a dle tvrzení žalobce zdraví ohrožující lávky. Naopak, jak dále vyplývá ze spisového materiálu, žalovaný (ať již k nemalému množství podnětů žalobce, tak i na základě vlastní úřední činnosti) činil řadu opatření, včetně výzvy ze dne 8. 4. 2022 ve smyslu § 134 odst. 5 stavebního zákona adresované stavebníkovi jako vlastníku stavby, aby nepovolený způsob užívání předmětné stavby bezodkladně ukončil a současně jej poučil o postupu podle § 126 a 127 stavebního zákona; dále místního šetření či opakovaná rozhodnutí o předběžných opatření, aby nastalá situace zůstala ponechána bez jakékoliv kontroly. Žalobcem naznačenou účelovost v jednání žalovaného tak v tomto ohledu postrádá i potřebnou dávku racionality.
16. Krajský soud proto uzavírá, že žalovaný v řízení o odstranění předmětné stavby, ani v je ovlivňujícím řízení o dodatečném povolení předmětné stavby není nečinným, jak tvrdí žalobce.

V. Závěr a náklady řízení

17. Na základě uvedených skutečností soud žalobu neshledal důvodnou, a proto ji dle § 81 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
18. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Nadto žalovaný náhradu nákladů řízení ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. září 2022

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu